

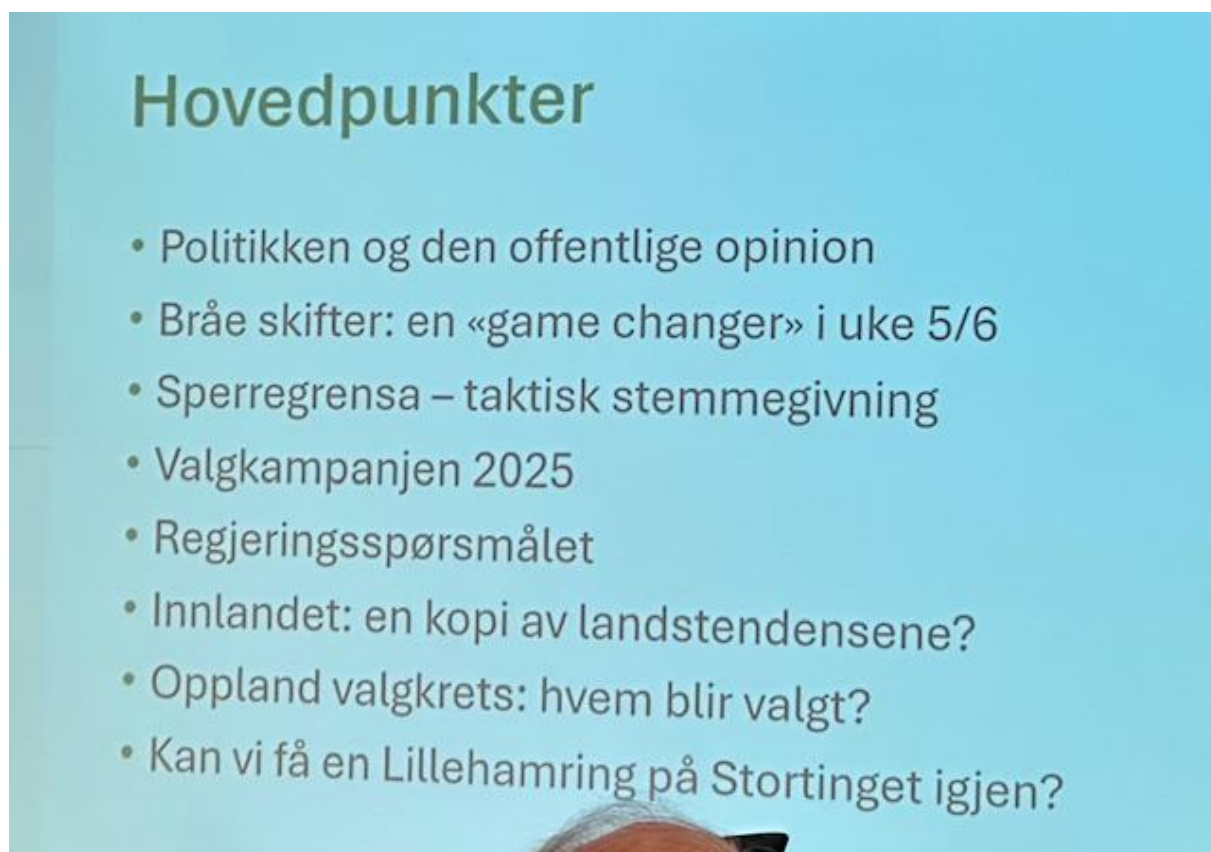
Møtetidspunkt	Lillehammer Rotary 2.9.2025 19:00
Møtested	Scandic Victoria u.e.
Møteleder	Jan Erik Svendsen
Antall m gjester og observatører	42 inkludert gjester og observatører. Observatører: Inger Wangen (Jørgen Skaug), Kjell Stenberg (Lars Hanstad) Observatører ikke tilstede: Inge Hermandrud (Svein Bergum) og Natalia Graff (Thor Svergården)
Hovedtema	VALG 2025
Foredragsholder	Jon Helge Lesjø
Kort om foredraget	
Referent	Lars Hanstad
Neste møte	Tirsdag 9.9.2025
Neste referent	

Jan Erik Svendsen refererte kort om

- Distriktskonferansen – 3 påmeldte/mål 4
- Mandag 13.10 får vi besøk av Distriktsguvernør Morten Mo – felles med Mesna
- Nye og større distrikter, Mesna sier klart nei – bør vi også si nei om vi ikke ser store fordeler med et nytt opplegg? Større distrikter – økte utgifter.
- 27.10 felles med Mesna - bedriftsbesøk hos Owren

Finn Olsen presenterte Jon Helge Lesjø – dagens foredragsholder

Her er bilder av en del av hans presentasjoner:

«The Game Changer» - virkninger

- Ap – tilbake til 'styringspartiet' og et moderne sosialdemokrati for 'vår tid'
- Sp – ikke noe trendbrudd etter 4. februar: Vedums 'korte bølge' flater videre ut
- Venstresida – SV og Rødt – vokser når Ap synker: særlig SV passerte sin topp når Ap finner tilbake til et mer 'normalt' nivå
- Høyresida: Endret styrkeforhold på. Høyre rammes av Aps re-vitalisering – ikke FrP (passerte Høyre i desember 2024 og ble der...)
- Sentrum: slåss med sperregrensa

Sperregrensa, taktisk stemmegivning

- Bakteppet er å finne i valglovgivningen
- Rettferdig (dvs. proporsjonal) representasjon versus styringsdyktighet
- Ordningen med utjevningsmandater fra 2005 (1989) – sikre bedre representasjon for partier som ikke når (tilstrekkelig) opp med distriktsmandater
- Hvorfor sperregrense? Hindre politisk 'fragmentering' og sikre styringsdyktig regjering
- Hvorfor 4% (og ikke 2, 3 eller 5?) Fordi det er det man kunne bli enige om
- Å stemme 'taktisk' – en utilsiktet systemvirkning
- Taktisk stemmegivning som risikosport. Venstres og KrFs kamp – og MDGs nye strategi

Valgkampanjen 2025

- Sakene – Valgomatene - og Gallup-demokratiet
- Den nye medieordenen – for første gang sosiale medier antagelig folks viktigste informasjonskilde
- Nedgangen i journalistikk – vekst i strategisk kommunikasjon
- Partifinansieringen og veksten i politisk reklame
- Fra helse- og sosial og miljø til forsvar og sikkerhet
- Økonomi, ulikhet og 'ny-fattigdom'
- Formueskatten - elitenes opprør?
- Oljefondet og Gaza
- Distriktspolitikken – ute av bildet? Eller: Lom symbolet på at noe er i med å skje igjen....

Regjeringsspørsmålet

- Vi velger bare indirekte regjering – men for mange det viktigste og det mest spennende
- Fire muligheter a) flertallsregjering av ett parti b) flertallsregjering av flere partier c) mindretallsregjering av ett parti d) mindretallsregjering av flere partier
- Støre-regjeringen begynte som d) endte som c). Solberg-regjeringen fra d (H-FrP, så + V), så b) (H-FrP-V-KrF), så tilbake til d) (H-V-KrF)
- Etter valget: Støre var avhengig av en konstellasjon av tre partier, kan bli avhengig av av fem
- Opposisjonen: Ny situasjon for høyresiden ved at FrP Det har skjedd før, men ikke i regjering – hvordan løse

Endringer siden stortingsvalget 2021

Parti	Landet		Hedmark		Oppland	
	Aug. 21	Endring 2021	Aug. 21	Endring 2021	Aug. 21	Endring 2021
Ap	28,3	+2,0	36,8	+5,7	31,2	-3,8
FrP	19,3	+6,2	16,9	+8,9	18,2	+9,6
Høyre	13,4	-5,0	8,7	-1,3	9,9	-2,9
Sp	6,2	-7,3	14,7	-13,3	17,3	-6,7
SV	0,5	-1,1	3,8	-1,3	5,8	+0,2
Revlt	5,9	+1,2	5,4	+2,0	9,4	+1,8
Venstre	4,0	-0,8	2,0	-0,3	2,8	+0,4
KrF	4,8	+0,6	1,4	-0,2	2,8	+0,9
MDG	0,3	+1,4	8,2	+1,1	2,9	+0,6

Målingene i landet basert på 1.9 (NRK-super justert til år 25, Hedmark/Oppland NRK, super)

Lesjø var innom det som skjedde da SP gikk ut og Stoltenberg kom inn, og Støre plutselig ble handlekraftig – med resultat at AP økte sin oppslutning vesentlig fra krisemålinger i lang tid.

Han tok også for seg Oppland/Lillehammer sine muligheter for å få sine kandidater valgt.

Noen av spørsmålene gikk på enkelthendelser som Erna og Sindre, Skolestrukturen i Oppland (her mente Lesjø det ville slått sterkere ut ved et kommunevalg)

Skolevalget akkurat klart da møtet startet:

FRP- 26,0 %	AP – 17,1 %
H – 19,7 %	SV – 10,8 %
V – 6,9 %	SP 4,5 %
	MDG – 3,9 %
	KRF – 3,2 %
	R – 2,8 %
52,6 %	42,3 %

Andre 5,1 %

Resultatet var nok litt overraskende, spesielt H sin store fremgang i forhold til forrige skolevalg. Basert på at de siste 20 årene har skolevalget sine vinnere også gitt samme resultat i det endelige valget. Lesjø syntes dette var interessant, selv om han mente utslagene er noe større i skolevalgene.

Møtet ble avsluttet kl 20